

Oslo Børs ASA
Postboks 460 Sentrum
0105 OSLO

VÅR REFERANSE
19/9185

DERES REFERANSE

DATO
16.10.2020

Utkontraktering av oppgaver fra Oslo Børs - tillatelse

1. Innledning

Finanstilsynet viser til Oslo Børs ASAs melding om utkontraktering av 1. juni 2020, med ytterligere presiseringer i e-poster av 27. juli, 10. august, 16. september, 18. september, 24. september, 9. oktober og 14. oktober. Meldingen omfatter utkontraktering av et stort antall oppgaver, herunder drift og vedlikehold av et nytt handelssystem (Optiq). Oppgavene leveres av ulike oppdragstakere, som alle er foretak i Euronext-konsernet. Enkelte av oppgavene kan kun utkontrakteres etter forhåndstillatelse fra Finanstilsynet. Finansdepartementet har dessuten fastsatt særskilte utkontrakteringsbegrensninger for Oslo Børs. Forholdet til disse, samt kravet om tillatelse, drøftes under punkt 2.

I forbindelse med Oslo Børs' migrasjon til Optiq og den planlagte utkontrakteringen, gjør Oslo Børs også en del endringer i egen organisasjon og i tjenestetilbudet. Finanstilsynet har, i ovennevnte e-poster, mottatt nærmere informasjon om disse endringene. Enkelte forhold i den anledning omtales i punkt 3 av dette brevet. Endringene vil for øvrig bli fulgt opp i det løpende tilsynet med Oslo Børs.

2. Utkontraktering

2.1 Forholdet til fusjonsvilkårene

Finansdepartementet ga 8. november 2007 tillatelse til fusjon mellom Oslo Børs Holding ASA og VPS Holding ASA. Finansdepartementet stilte flere vilkår for tillatelsen ("Fusjonsvilkår"). Fusjonsvilkårenes del III gjelder utkontraktering til konsernselskaper eller andre, og oppstiller bl.a. følgende begrensning:

Ingen kjerneoppgaver (oppgaver som er nødvendig og integrert del av den konsesjonsbelagte virksomhet) kan utkontrakteres.

Finansdepartementet presiserte i sitt vedtak av 25. februar 2009 at vilkåret ikke er ment å innskrenke utkontrakteringsadgangen i forhold til allerede utkontrakterte forhold, og heller ikke innskrenker Oslo Børs' mulighet til å fornye slike. Det var dermed ikke til hinder for at Oslo Børs utkontrakterte organiseringen og driften av handelssystemet til London Stock Exchange. Finanstilsynet legger derfor til grunn at Fusjonsvilkårene ikke begrenser Oslo Børs mulighet til å ta

i bruk Optiq, herunder til å utkontraktere oppgaver knyttet til organisering og drift av dette handelssystemet.

Det fremgår ikke av Fusjonsvilkårene hvilke av de øvrige oppgavene til regulerte markeder som er å anse som kjerneoppgaver. Medlemsopptak, opptak av finansielle instrumenter til handel, markedsovervåkning etter vphl. § 12-5 samt det å sikre en velordnet handel ("markedsadministrasjon") er sentrale oppgaver for en handelsplass. Finanstilsynet legger til grunn at disse oppgavene er å anse som "kjerneoppgaver" og dermed ikke kan utkontrakteres.

Oslo Børs har meldt at de vil utkontraktere en del oppgaver knyttet til samtlige av de kjerneoppgavene som er beskrevet i foregående avsnitt. Finanstilsynet har i den anledning merket seg at Oslo Børs fortsatt vil forestå markedsovervåkning med sikte på å identifisere medlemmers, investorers og utsteders brudd på lover, forskrifter og Oslo Børs' regelverk, og dessuten vil følge opp eventuelle regelbrudd. Dette vil gjøres for alle de finansielle instrumentene som handles på foretakets handelsplasser, selv om deler av realtidsovervåkingen utkontrakteres. Videre har Oslo Børs bekreftet at de fortsatt vil beslutte medlemsopptak samt opptak og strykning av finansielle instrumenter.

Mange oppgaver knyttet til markedsadministrasjon utkontrakteres til andre foretak i Euronext-konsernet, herunder realtidsovervåkning som ikke er knyttet til identifisering av regelbrudd. Dette gjelder også suspensjon av handel i enkelte segmenter eller markeder, fastsettelse av referansepriser og kansellering av ordrer og handler på forespørsel fra medlemmer. Oslo Børs vil imidlertid fortsatt følge handelen på foretakets handelsplasser tett, og fremdeles utføre viktige oppgaver knyttet til å sikre en velordnet handel. Slik tett oppfølging er nødvendig av hensyn til foretakets plikter knyttet til bl.a. suspensjon av enkeltinstrumenter og til identifisering og oppfølging av medlemmers, investorers og utsteders eventuelle regelbrudd. Finanstilsynet vil i denne sammenheng understreke viktigheten av at Oslo Børs griper inn hvis foretaket ser tegn til at handelen på Oslo Børs' handelsplasser ikke lenger er velordnet og effektiv, og oppdragstaker ikke innen rimelig tid har truffet de nødvendige tiltak for å gjenopprette en ordnet handel.

Etter en helhetsvurdering har Finanstilsynet kommet til at den meldte utkontraktingen ikke er av en slik karakter og omfang at den svekker kjerneoppgavens plassering i foretaket. Utikontraktingen er derfor ikke i strid med Fusjonsvilkårene.

2.2 Tillatelse til utkontrakting

Enkelte av de utkontrakterte oppgavene er å anse som kritiske operasjonelle funksjoner som er nødvendige for fortsatt drift. Slike funksjoner kan kun utkontrakteres etter forhåndstillatelse fra Finanstilsynet, jf. verdipapirforskriften § 9-37 og forordning (EU) 2017/584 ("RTS 7") art 6 (5) bokstav b.

Av de utkontrakterte oppgavene, legger Finanstilsynet til grunn at kravet om forhåndstillatelse gjelder følgende funksjoner:

- Drift og vedlikehold av virksomhetskritiske systemer, eksempelvis Optiq og Saturn. Dette omfatter samtlige driftsprosesser som er nødvendige for å sikre at de virksomhetskritiske systemene er oppe og går, eksempelvis endringshåndtering, testing og problemhåndtering (herunder beredskapsløsninger).

- Nettverks- og infrastrukturtenester, herunder infrastrukturen mot andre markedsaktører (eksempelvis sentrale motparter og medlemmer)
- Databaseadministrasjon og -drift, samt overvåkning av de kritiske systemene.
- Tjenester knyttet til IT-sikkerhet (brannmurer, antivirus, cloud security, systemer for å avdekke/forhindre inntrenging (sikkerhetsbrudd) mv).
- Operasjonelle funksjoner mot de sentrale motpartene som er nødvendige for clearing av transaksjoner inngått på Oslo Børs, herunder oversendelse av transaksjoner til de sentrale motpartene og problemhåndtering.

Finanstilsynet gir tillatelse til utkontraktering av de av oppgavene omfattet av ovennevnte melding om utkontraktering som faller inn under disse kategoriene. Finanstilsynet tar for øvrig utkontrakteringsmeldingen til etterretning. Finanstilsynet forutsetter at de endringene til utkontrakteringsavtalen som Oslo Børs har skissert i sitt brev til Finanstilsynet av 1. september 2020, er inntatt ved utkontrakteringens oppstart.

Finanstilsynet gjør oppmerksom på følgende forhold:

- Finanstilsynet har gjort en overordnet vurdering av de utkontrakterte tjenestene. For ordens skyld minner vi om at Oslo Børs selv er ansvarlig for at utkontrakteringen, herunder utkontrakteringsavtalen, til enhver tid er i samsvar med gjeldende rett.
- Foretaket skal sikre at virksomheten til enhver tid er i samsvar med de rettslige rammer som gjelder, også der deler av virksomheten er utkontraktert. Dette ansvaret påhviler i siste instans Oslo Børs' styre, som er ansvarlig for forvaltningen av selskapet. Oslo Børs må blant annet kunne kreve de endringer i de utkontrakterte tjenestene som er nødvendige for å overholde de norske rammevilkårene, herunder pålegg fra Finanstilsynet, alternativt avslutte utkontrakteringen. Det er særlig viktig at Oslo Børs' ledelse er seg dette ansvaret bevisst i tilfeller som det foreliggende, der flere av tjenestene knytter seg til et handelssystem som benyttes av mange handelsplasser fra ulike jurisdiksjoner, og der det ikke kan utelukkes at tilpasninger av tjenestene levert til Oslo Børs kan få konsekvenser for de øvrige handelsplassene.
- Finanstilsynet kan, som forutsatt i finanstilsynsloven § 4 c, til enhver tid kreve at Oslo Børs avslutter oppdraget dersom utkontrakteringen skjer i et omfang eller på en måte som ikke kan anses som forsvarlig, vanskeliggjør tilsynet med den utkontrakterte virksomhet eller med foretakets samlede virksomhet, eller er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av lov.
- Noen funksjoner er delt mellom ulike foretak i Euronext-konsernet. Dette gjelder blant annet oppgavene knyttet til markedsadministrasjon og -overvåkning, som er delt mellom Oslo Børs, Euronext Paris og Euronext Amsterdam. Finanstilsynet understreker viktigheten av at Oslo Børs sikrer at det foreligger klare og utfyllende rutiner for hvordan de involverte foretakene skal samhandle med hverandre, og som sikrer forsvarlige arbeidsprosesser og tydelige ansvarsforhold.
- Prosedyren "Serious Incidents" kan forstås slik at Oslo Børs skal konsulteres ved inntrådte hendelser, men at det er oppdragstaker som tar den endelige beslutningen om tiltak. Finanstilsynet forutsetter at Oslo Børs har kontroll ved problemhåndtering, og at virksomheten til enhver tid er lovlig og forsvarlig. Vi minner dessuten om Oslo Børs' plikt til ha beredskapsplaner som omfatter den utkontrakterte virksomheten, og som sikrer at

foretakets virksomhet drives i samsvar med de plikter som følger av lov og avtaler også ved uønskede hendelser.

3. Andre endringer

Finanstilsynet har merket seg de tiltakene Oslo Børs planlegger for å redusere risikoen for at markedsaktørene, etter at foretakets multilaterale handelsfasilitet skifter navn fra Merkur Market til Euronext Growth, tror at denne er registrert som et SMB vekstmarked, jf. vphl. § 9-31. Finanstilsynet tar disse tiltakene til etterretning.

I samsvar med etablert tilsynspraksis har Finanstilsynet ikke foretatt en detaljgjennomgang av Oslo Børs' regelverk, herunder endringene som planlegges etter migrasjonen. Det samme gjelder tilsendte rutiner og prosedyrer. Finanstilsynet minner for ordens skyld om at Oslo Børs er ansvarlig for å påse at deres regel- og rutineverk til enhver tid er i samsvar med gjeldende rett og tilpasset deres virksomhet.

Finanstilsynet har notert seg Oslo Børs' redegjørelse for nøkkelmansrisiko av 10. august og 16. september og tiltakene for å redusere denne. Finanstilsynet tar disse tiltakene til etterretning, men understreker viktigheten av at Oslo Børs til enhver tid beholder tilstrekkelig kompetanse og ressurser til å gjennomføre god styring og kontroll med den utkontrakterte virksomheten.

For Finanstilsynet

Anne Merethe Bellamy
direktør for markedstilsyn

Knut Haugan
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.